

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei director, ec. Mihaela Florentina Popescu,
Direcția de Asistență Socială Râmnicu Sărat,
Str. Tudor Vladimirescu, nr. 35, județul Buzău

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 12619 / 12. IUL. 2023

RECOMANDAREA

Nr. 98 din 12 iulie 2023

Instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Ploiești, a fost sesizată prin petiția nr. 13653/16.05.2023 de domnul _____ domiciliat în municipiul Râmnicu Sărat, județul Buzău, în calitate de tutore al mamei sale, _____ cu privire la posibila încălcare a prevederilor art. 50 și art. 52 din Constituția României, privind protecția persoanelor cu handicap, respectiv dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică.

În acest sens, petentul ne-a precizat că în calitate de tutore al mamei sale, _____

persoană încadrată în grad de handicap grav, cu asistent personal, conform certificatului de încadrare în grad de handicap grav nr. _____ fiind diagnosticată cu _____ a întreprins toate demersurile necesare la Direcția de Asistență Socială Râmnicu Sărat pentru ca acestei persoane cu dizabilități să îi fie acordată indemnizația de însoțitor ce i se cuvine pe întreaga perioadă a valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap, conform dispozițiilor art. 43 alin. (3) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, respectiv de la data emiterii certificatului de încadrarea în grad de handicap anterior amintit, și nu doar începând cu luna următoare depunerii cererii privind formularea opțiunii între angajare asistent personal și acordare indemnizație de însoțitor, însă se refuză acordarea acestor drepturi legale.

Potentul ne-a specificat faptul că pentru exercitarea opțiunii prevăzută la art. 42 alin. (4) din Legea nr. 448/2006¹ era necesar ca persoana încadrată în grad de handicap grav să aibă discernământ la momentul formulării respectivei opțiuni, ori în cazul mamei petentului, având în

¹ Părinții sau, după caz, reprezentanții legali ai copilului cu handicap grav, persoana sau familia care a primit în plasament un copil cu handicap grav, adulții cu handicap grav ori reprezentanții legali ai acestora, cu excepția celor cu handicap vizual grav, pot opta între asistent personal și primirea unei indemnizații lunare.

vedere diagnosticul: _____ -s-a impus formularca la Judecătoria Râmnicu Sărat a cererii de instituire a tutelei speciale, instanța desemnând petentul, prin sentința civilă nr. _____ ca tutore pentru mama sa, _____, astfel că la momentul emiterii certificatului de încadrare în grad de handicap (24.10.2022) nu se putea exercita acest drept de opțiune de către o persoană cu discernământ afectat.

Față de această situație, petentul a solicitat în repetate rânduri conducerii Direcției de Asistență Socială Râmnicu Sărat, inclusiv prin formularea unei plângeri prealabile împotriva Dispoziției nr. _____, conform Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, **plata indemnizației de însoțitor pe întreaga durată a valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap, așadar începând cu data emiterii certificatului - 24.10.2022 și nu doar de la data exercitării opțiunii pentru indemnizația de însoțitor**, astfel cum dispun prevederile art. 43 alin. (3) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare², însă răspunsul primit, respectiv adresa nr. _____ și Dispoziția Direcției de Asistență Socială Râmnicu Sărat nr. _____ de acordare a indemnizației de însoțitor se referă la acordarea indemnizației de însoțitor doar pentru perioada ulterioară exercitării opțiunii.

Aspectele anterior amintite îl nemulțumesc pe petent întrucât arată o profundă necunoaștere a legii, o interpretare eronată a dispozițiilor art. 30 alin (2) din H.G nr. 268/2007 privind normele de aplicare a Legii nr. 448/2006 ”(2) Indemnizația prevăzută la art. 43 alin. (3) din lege se acordă începând cu luna următoare depunerii cererii și încetează cu luna următoare celei în care persoana cu handicap nu mai îndeplinește condițiile care au dus la stabilirea dreptului”, articol care precizează data de la care începe efectuarea plății către beneficiar, virarea banilor, respectiv din luna următoare exercitării opțiunii, dar nu privează persoana îndreptățită, respectiv persoana cu handicap grav, de drepturile ce decurg din certificatul de încadrare în grad de handicap grav emis, respectiv de indemnizația de însoțitor pentru perioada scursă între data emiterii certificatului de încadrare în grad de handicap și data formulării opțiunii respective.

În acest sens, petentul ne-a menționat că Direcția de Asistență Socială Râmnicu Sărat, prin maniera total neprofesionistă de soluționare a situației expuse de către funcționarii acestei direcții, privează mama sa, persoană cu handicap grav, de drepturile bănești ce i se cuvin de la data emiterii certificatului de încadrare în grad de handicap grav, cu asistent personal (24.10.2022), și până la data exercitării opțiunii de a beneficia de indemnizația de însoțitor (8.03.2023).

Având în vedere că **în perioada 24.10.2022** (data emiterii certificatului nr. _____ de încadrare în grad de handicap grav, cu asistent personal) - **8.03.2023** (data exercitării opțiunii

² ”Plata indemnizației se face pe perioada valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap, emis de comisiile de protecție a copiilor sau de comisiile de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, după caz”,

pentru indemnizația de însoțitor) **mama petentului, persoană cu handicap grav, nu a beneficiat nici de plata unui asistent personal, dar nici de primirea unei indemnizații lunare pentru însoțitor, fiind lipsită de drepturile legale ce i se cuvin potrivit certificatului anterior amintit, dar și conform dispozițiilor art. 43 alin. (3) din Legea nr. 448/2006**, dreptul petentei fiind lipsit de substanță în acea perioadă, aplicându-se astfel un **tratament diferit** între persoanele cu handicap cu discernământ și cele care necesită desemnarea unui reprezentant legal, având discernământul afectat, fapt ce încalcă principiul privind prevenirea și combaterea discriminării, principiul care stă la baza Legii nr. 448/2006,

Ținând cont de prevederile art. 43 alin. (3) din Legea nr. 448/2006 conform căroră **”Plata indemnizației se face pe perioada valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap, emis de comisiile de protecție a copiilor sau de comisiile de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, după caz”, în cazul acordării indemnizației de însoțitor doar pentru perioada ulterioară exercitării opțiunii** persoanei cu handicap grav, între angajare asistent personal și indemnizație de însoțitor, **acest articol din legea specială nu ar mai produce efecte juridice.**

Luând în considerare principiul interesului persoanei cu handicap care trebuie să primeze în luarea deciziilor, corelat cu protecția specială de care trebuie să se bucure persoanele cu handicap, conform art. 50 din Constituția României, autoritățile publice, având obligația să promoveze, să respecte și să garanteze drepturile persoanei cu handicap, stabilite în concordanță cu prevederile Cartei sociale europene revizuite, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996, ratificată prin Legea nr. 74/1999, precum și cu celelalte acte interne și internaționale în materie la care România este parte,

Pentru clarificarea tuturor aspectelor expuse de petent, **instituția Avocatul Poporului a întreprins demersuri scrise către Direcția de Asistență Socială Râmnicu Sărat, județul Buzău, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Buzău și Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități.**

În urma demersurilor efectuate, Direcția de Asistență Socială Râmnicu Sărat ne-a precizat, prin adresa nr. _____, că în cazul doamnei _____, persoana cu handicap grav, s-a efectuat plata drepturilor sale de la momentul îndeplinirii tuturor condițiilor necesare punerii în plată, conform legislației în vigoare. Indemnizația de însoțitor aferentă anului 2022 aparține exercițiului financiar anterior, iar pentru anul 2023 nu au fost prevăzute în buget eventuale sume restante de plată.

Mai mult, prin adresa nr. _____, **Direcția de Asistență Socială Râmnicu Sărat** a transmis ca răspuns la plângerea prealabilă nr. _____, formulată de petent prin care acesta a solicitat modificarea în parte a Dispoziției nr. _____, următorul **punct de vedere:** ”prin cererea nr. _____ dumneavoastră ați optat cu privire la acordarea indemnizației lunare pentru persoana cu handicap grav, opțiune înregistrată la D.G.A.S.P.C

Buzău la data de 8.03.2023 și la D.A.S Râmnicu Sărat în data de 13.03.2023. Din acest motiv considerăm că până la acel moment nu au fost îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru obținerea dreptului. Având în vedere cele menționate anterior, **vă putem acorda drepturile cuvenite doar începând cu luna următoare îndeplinirii tuturor condițiilor de acordare, conform dispoziției deja emise”.**

Luând în considerare punctul de vedere transmis, prin adresa nr. _____ de către **Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Buzău** conform căruia pentru clarificarea modului de acordare a indemnizației de însoțitor pentru persoanele pentru care se impune numirea unui reprezentant legal s-a solicitat, prin adresa nr. _____ **îndrumarea metodologică din partea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități** (fosta Autoritate Națională pentru Persoanele cu Dizabilități) care a răspuns, prin adresa nr. _____, faptul că **”plata indemnizației se efectuează cu luna următoare depunerii cererii, pe perioada valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap și, dacă este cazul, cu plata retroactivă a indemnizației”;**

Față de faptul că la solicitarea instituției noastre, **Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități a transmis, prin adresa nr. _____** că **”dreptul la indemnizația lunară constituie unul dintre efectele juridice ale certificatelor de încadrare în grad de handicap, acte administrative în sensul Legii nr. 544/2004 a contenciosului administrativ. Chiar dacă, în situația expusă, data exercitării opțiunii de plată a indemnizației conform art. 42 alin. (4) din Legea este 8.03.2023, iar certificatul generator de drepturi este emis la data de 24.10.2022, plata prestațiilor sociale se face cu respectarea dispozițiilor art. 43 alin. (3) din Legea nr. 448/2006, respectiv *pe perioada valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap (...)* **Invocarea depunerii cu o oarecare întârziere a cererii de opțiune pentru plata indemnizației nu poate constitui un motiv de restricționare în acordarea drepturilor sau de diminuare a acestora, cu atât mai mult cu cât opțiunea asigură exercitarea unui drept existent, ce decurge dintr-un act administrativ.** Reamintim faptul că autoritățile publice locale dispun de pârghiile necesare pentru acordarea drepturilor prevăzute în favoarea persoanelor cu handicap. (...) Vă asigurăm de faptul că ne-am adresat Direcției de Asistență Socială Râmnicu Sărat, în vederea aplicării corecte a prevederilor art. 43 alin. (3) din Legea nr. 448/2006 astfel încât persoana cu dizabilități să nu fie restricționată în exercitarea dreptului la indemnizația cuvenită”.**

Având în vedere deficiențele constatate, respectiv refuzul constant al Direcției de Asistență Socială Râmnicu Sărat de a efectua plata indemnizației de însoțitor pentru doamna _____, prin tutore _____, pe întreaga perioadă a valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap, raportat la cadrul legal incident.

În temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României, art. 15 alin. (2), art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. **Directorul Direcției de Asistență Socială Râmnicu Sărat, județul Buzău, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, va lua măsuri pentru respectarea dispozițiilor art. 43 alin. (3)³ din Legea nr. 448/2006 și adresei nr. transmisă Direcției de Asistență Socială Râmnicu Sărat, de către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, în sensul **efectuării plății indemnizației de însoțitor la care este îndreptățită persoana cu handicap grav, prin tutore pe întreaga perioadă a valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap, începând cu data emiterii certificatului de încadrare în grad de handicap grav nr. .****

2. **Directorul Direcției de Asistență Socială Râmnicu Sărat, județul Buzău va informa, în termen de 30 zile, instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Ploiești (cu sediul în municipiul Ploiești, B-dul Republicii, nr. 2-4, intrarea H, et. I, cam. 155, județul Prahova, tel./fax 0244593227, e-mail avpprahova@avp.ro), cu privire la însușirea Recomandării, precum și referitor la toate măsurile dispuse.**

AVOCATUL POPORULUI,

RENATE WEBER

București, iulie 2023

³ **"Plata indemnizației se face pe perioada valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap, emis de comisiile de protecție a copiilor sau de comisiile de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, după caz",**

